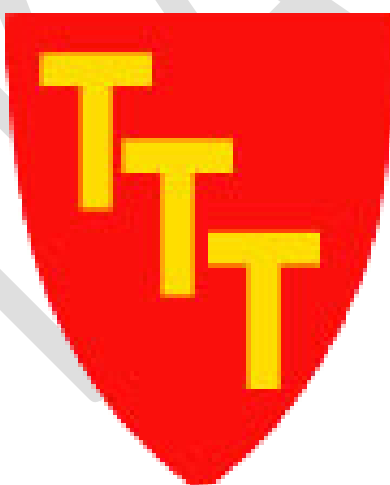

FORVALTNINGSPLAN FOR BEVER

|

Tydal KOMMUNE

Planperiode 2024 – 2028

Innhold

Bakgrunn for- og formål med planen.....	2
Økosystemfunksjoner og mulige konflikter	2
Vassdragssystemet i Tydal kommune	3
Innsamlingsmetode	4
Bestandsestimat i Tydal kommune	4
Forvaltningsmål.....	4
Bestandsstørrelse	5
Regulering av beverbestanden	5
Overvåking av beverbestanden.....	5
Forebygging av skader	6

Bakgrunn for- og formål med planen

En ny sentral forskrift om forvaltning av bever trådte i kraft den 15. mai 2017.

Administrasjonen av beverjakt forenkles. Krav til fellingstillatelse og opprettelse av vald for å jakte bever, faller bort. Kommuner som åpner for jakt skal fastsette et mål for bærekraftig forvaltning av bever. Kommunen kan deretter åpne for jakt i hele eller deler av kommunen i et bestemt tidsrom, innenfor den jakttiden som er fastsatt av Miljødirektoratet.

Kommunen kan fastsette kvoter for hele eller deler av kommunen eller sikre reproduksjon ved å unnta hovedvassdrag. På den måten kan man unngå å måtte styre uttaket ved å tildele kvoter hvert år og samtidig sikre reproduksjonen.

Forvaltningsplanen med tilhørende forvaltningsmål skal ligge til grunn for den kommunale forskriften.

Forvaltningsplanen dekker hele Tydal kommune, og gjelder for perioden 2024 – 2028. Ved planperiodens utløp skal planen revideres.

Økosystemfunksjoner og mulige konflikter

Beveren har en rekke viktige funksjoner i de økosystemene den lever i. Graving, byggevirksomhet, trefelling og bygging av dammer har store ringvirkninger for områdene der beveren oppholder seg. Dette gir positive ringvirkninger for en del dyr, insekter og planter. Beverdammer kan også bedre leveforholdene for en del fiskearter. Våtmarker anses som verdifulle, og beveren kan være en sentral bidragsyter til å opprettholde og skape flere

våtmarksområder. I tillegg anses beveren å ha en rekreasjonsmessig verdi for folk som observerer arten og dens virksomhet. Beveren har tradisjonelt også vært en jaktressurs.

Beverens aktive livsstil med trefelling, graving og oppdemming skaper også utfordringer og til dels konflikter med blant annet landbruksinteresser. Oppdemming kan påvirke drenering av dyrket mark dersom utløpet av drenerør kommer under vann, samt at det kan sette større skog- og landbruksarealer under vann. I tillegg utgjør bygging av beverhytter i kanten av jorder en fare for maskiner som kan kjøre seg gjennom.

Det har i perioden hvor det ikke har vært åpent for jakt blitt gitt tillatelser for felling og fjerning av demninger i sammenheng med skadeforebygging.

Vassdragssystemet i Tydal kommune

Beveren ble tilbakeført til Tydal på begynnelsen av 70-tallet, det er over 40-år siden. Vi antar derfor at vi nå er inne i fasen med stabilisering.

1. **Tya:** Vannstregen er i stor grad påvirket av vannkraft, det er i tillegg flere side elver og innsjøer blant annet Grøna og Grønsjøen
2. **Nea:** Vannstregen er i stor grad påvirket av vannkraft, det er i tillegg flere side elver og innsjøer, blant annet Løddølja og Gammelvollsjøen

Tellende Vannstreng fra tidligere forvaltning (Vannstreng med fast tilhold av bever)

Vannstrenger	Antall km
Nea fra selbu grense til kløfta	17
Løddølja til Finkoisjøen	21
Tya til Mosjøen	11
Mosjøen	3
Grøna til Grønsjøen	4
Grønsjøen med Grøntjønnan	7
Tya fra Mosjøen til Stugusjøen	3
Stugusjøen	12
Møåa til mosjøen	5
Gjeta til Spaklarslia	4
SUM	87

Innsamlingsmetode

Forvaltningsplanen er utarbeidet på bakgrunn av opplysninger fra muntlige kilder rundt om i kommunen og rapporter om beverbestand fra 2000 og 1997.

En metode for å beregne bestandstetthet langs vassdrag med fast tilhold av bever, er å regne en beverkoloni per 2-5 kilometer. I denne planen beregnes det å være en beverkoloni per 5 km i vassdrag med fast tilhold av bever. Det er vanlig å estimere antall dyr i en bestand ved å multiplisere antall bebodde kolonier med fire. Dette er imidlertid en metode som forutsetter at en har gode kartlegginger av vassdragene med fast tilhold av bever. Kartleggingene i arbeidet med denne planen er begrenset til enkelte vassdrag, samt muntlige opplysninger om tilhold av bever. Det vil derfor være beheftet en del usikkerhet rundt bestandsestimatet som gjøres i denne planen.

Bestandsestimat i Tydal kommune

I rapporten fra 1997 ble det rapportert 9 bebodde kolonier fordelt på 6 vassdrag, Nea, Løddølja, Tya, Grønna, Gjeta og Stuggusjøen. Det ble telt 12 kolonier men bare 9 var bebodde, mens i feltundersøkelser fra 2000 ble rapportert 13 bebodde kolonier. Dette gir en utregnet bestand på ca 36 bever i 97 og 52 i 2000.

Hvis vi bruker tellende vannstreng (med fast tilhold av bever) og baserer oss på 5 km pr koloni da det er stor usikkerhet grunnet lite data, ender vi opp med ca 17 kolonier som tilsvarer ca 68 dyr.

Forvaltningsmål

Forvaltningsmålene for forvaltningen av bever i Tydal kommune bør være konkrete og etterprøvbare. Det er viktig at målene rettes mot målsettingene i Forskrift om forvaltning av bever, som er å sikre en lokal og bærekraftig forvaltning med nærings- og rekreasjonsmessig utnyttelse av viltressursen som beveren utgjør, samtidig som en må sørge for å holde bestandene på et nivå der en unngår unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser. Samtidig er det viktig at en tar i betraktning at det ikke er gjennomført en fullstendig taksering av bever i kommunen, og at en dermed hensyntar naturmangfoldlovens §9 (føre-var-prinsippet) i forvaltningen.

Bestandsstørrelse

Beregningene av antall bevere i Tydal kommune i denne forvaltningsplanen baserer seg på en del usikkerhetsmomenter. Det er likevel et tallgrunnlag som en kan jobbe med å oppdatere og kvalitetssikre etter hvert som en gjør nye registreringer av beveraktivitet. Hvorvidt den anslåtte beverbestanden i Tydal kommune er på det nivået bestanden bør være på, er også et usikkerhetsmoment, som en bør vurdere ved første revisjon av forvaltningsplanen. Dersom en finner ut at dagens bestandsstørrelse er fornuftig, bør målet være å styre reguleringen av bestanden etter dette tallet.

Mål: I løpet av planperioden gjøre vurderinger på om dagens bestandsstørrelse (beregnet til 68 individer) er et fornuftig bestandsmål, eventuelt om dette bør økes eller reduseres.

Regulering av beverbestanden

Basert på den kartlagte bestanden av bever i kommunen som helhet og i de ulike vassdragene, kan en styre antall fellingstillatelser som gis, slik at dette harmonerer med bestanden. På denne måten kan en sørge for at bestanden ikke blir større enn en ønsker, men heller ikke utryddet.

Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder for regulering av beverkolonier. I henhold til denne er et uttak på 10-20 % av vårbestanden å anse som bærekraftig. Dette tilsvarer med det bestandsestimatet som er gjort mellom 6 og 13 individer.

Med tanke på at det ikke er gjennomført en fullstendig taksering av beverbestanden i Tydal kommune, bør en være noe forsiktig med uttaket. Dette er i tråd med føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens §9.

Mål: Tillate uttak på mellom 10 og 20 % av beregnet bestand, og vurdere dette uttaket ved slutten av planperioden (6 - 13 individer).

Overvåking av beverbestanden

I forvaltningsplanen for bever for Tydal kommune legges det opp til at planen skal revideres ved planperiodens utløp (etter 4 år). Ved en slik revidering bør en oppdatere data på fellingsstatistikk, eventuelle nye registrerte beverkolonier/hytter, samt registrerte skader på landbruk og andre samfunnsinteresser. Det bør derfor være et mål at i løpet av planperioden

man øker kunnskapsgrunnlaget om beverbestanden i kommunen. Kartfesting av registrerte beverhytter bør også være en målsetting.

Mål: Øke kunnskapsgrunnlaget om beverbestanden i Tydal og kartfeste kolonier.

Tiltak: Kreve fangstrapportering ved utdeling av fellingsløyver, samt be om at jegere rapporterer sett bever og aktivitet av bever i tillegg til lokasjon av observerte aktive kolonier.

Forebygging av skader

I løpet av planperioden bør en kartlegge om det finnes områder i kommunen hvor bever utøver mye skade. Her kan det være aktuelt å tillate et høyere jaktuttak enn det som tillates i andre områder. Det er også hjemmel i naturmangfoldlovens §18 til å søke om å rive beverdemninger dersom disse medfører betydelige skader.

Mål: Kartlegge områder der bever utgjør et skadepotensiale for samfunnsinteresser i løpet av planperioden.

Tiltak: Tillate økt jaktuttak i problemområder.

Følgende lokal forskrift sendes på høring slik at vi kan ha forskriften klar til jaktstart 1. oktober:

Forslag til lokal forskrift om bever i Tydal kommune

med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 9, lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 16 tredje og fjerde ledd og forskrift 26. april 2017 nr. 519 om forvaltning av bever § 3 og § 5.

§1. Formål

Formålet med forskriften er å legge til rette for en bærekraftig beverforvaltning der det tas hensyn til naturlig utbredelse av bever, jakt- og fangst av bever som nærings- og rekreasjonskilde samt forebygging av unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

§2 Åpning for jakt og fangst av bever

Det åpnes for jakt og fangst av bever i Tydal kommune i tråd med gjeldende forvaltningsmål for kommunen.

§4. Jakt- og fangsttid

Det kan jaktes bever fra 1. oktober til og med 15. mai.

§ 5 Rapportering

Rapportering med informasjon om sett og skutt bever, antall og eventuelt observasjoner av

beverhytter eller annen aktivitet spesifikt knyttet til arten, skal meldes til Tydal kommune fortløpende, og senest 14 dager etter jaktslutt.

§ 4. Ikrafttreden Forskriften trer i kraft straks